

Høringssvar til forslag til Klimaplan 2027

DN Sorø takker for muligheden for at kommentere Sorø Kommunes forslag til Klimaplan 2027.

Vi hilser planen velkommen og finder det positivt, at kommunen skærper sine klimamål med en reduktion af drivhusgasudledningerne på 75 % i 2030 og 85 % i 2035 samt fremrykker målet om klimaneutralitet til 2045.

Vi glæder os også over, at klimaplanen lægger vægt på, at den grønne omstilling samtidig skal bidrage til bedre natur, større biodiversitet, et sundere miljø og øget livskvalitet.

Planen indeholder mange gode og konkrete initiativer. Eksempelvis at kommunen vil omlægge sin bilflåde til el inden 2030, stille krav om grønne drivmidler i relevante udbud, elektrificere den kollektive transport og forbedre cykelstinet i skole- og destinationsnære områder.

Det er alt sammen initiativer, som DN Sorø bakker op om.

Vi ser imidlertid to væsentlige udfordringer: At sikre, at klimamålene faktisk bliver nået, og at klimaindsatsen samtidig bidrager til at løse natur- og biodiversitetskrisen.

Vi har derfor følgende bemærkninger:

Klimamålene skal ledsages af en plan B

Klimaplanen viser, at Sorø Kommune med de foreslåede tiltag forventer at nå reduktionsmålene for 2030 og 2035. Men den viser også, at der i 2045 fortsat vil være en manko på omkring 28.000 ton CO₂.

Det er en betydelig udfordring, som vi mener bør håndteres allerede nu.

Samtidig bygger de forventede reduktioner på en række forudsætninger, som kommunen kun i begrænset omfang selv har indflydelse på.

Det gælder ikke mindst udtagningen af lavbundslande, som er afhængig af frivillige aftaler med lodsejerne. Uden den forventede udtagning vil mankoen i 2045 ifølge klimaplanen vokse til omkring 67.500 ton CO₂.

Også den forventede omstilling til fossilfri energi og transport er forbundet med usikkerhed. Teknologisk udvikling, økonomiske forhold og internationale begivenheder kan påvirke både tempoet og mulighederne for omstillingen.

Klimaplanen bør derfor suppleres med alternative reduktionsscenarioer og en egentlig beredskabsplan – en plan B – hvis de forventede reduktioner ikke realiseres.

Planen skal så beskrive, hvilke yderligere initiativer kommunen kan iværksætte, og hvornår der skal træffes beslutning om dem.

Det er efter vores opfattelse ikke tilstrækkeligt at konstatere, at de resterende reduktioner må findes i kommende klimaplaner.

Fra målsætninger til konkrete og finansierede handlinger

Klimaplanen indeholder et omfattende tiltagskatalog med mange relevante initiativer. Men der er behov for at gøre sammenhængen mellem mål, handlinger og ressourcer tydeligere.

Eksempelvis bør kommunens ambitioner om grønne indkøb og udbud ledsages af konkrete tidsfrister for, hvornår kravene skal være indarbejdet.

Tilsvarende bør ambitionerne om et bedre cykelstinet omsættes til en prioriteret plan for, hvilke forbindelser der skal etableres eller forbedres, hvornår det skal ske, og hvordan de finansieres.

Klimaplanen bør suppleres med en konkret handlingsplan frem mod 2030 og samtidig indgå som et fast element i kommunens årlige budgetproces, så klimaplanen bliver et reelt og synligt politisk styringsredskab.

Natur og biodiversitet skal være selvstændige mål i den grønne omstilling

Klimakrisen og biodiversitetskrisen er tæt forbundne. Derfor er det afgørende, at de løsninger, vi vælger for klimaet, samtidig bidrager til at forbedre naturens tilstand.

Klimaplanen indeholder mange positive formuleringer om naturmæssige merværdier. Men natur og biodiversitet bør have en mere forpligtende placering i planen.

Gerne et overordnet princip om, at klimatiltag så vidt muligt skal bidrage til en dokumenterbar forbedring af natur og biodiversitet. Naturhensyn bør indgå allerede ved planlægningen og ikke først, når projekterne er besluttet.

Vedvarende energi skal etableres med respekt for natur og landskab

DN Sorø støtter udbygningen af vedvarende energi som en nødvendig del af den grønne omstilling. Og Sorø Kommune er godt på vej med Vedde Solcellepark, Mørup Solcellepark og Fjenneslev Energipark, der er på vej.

Hvis det vurderes, at Sorø Kommune skal have flere nye energianlæg, skal de placeres og udformes, så de ikke tilsidesætter væsentlige natur- og landskabsværdier. Vi anbefaler derfor, at klimaplanen indeholder klare principper for placering af nye energianlæg. Det bør blandt andet sikres, at anlæggene som

udgangspunkt ikke placeres i fredede eller naturbeskyttede områder eller i områder udpeget som uforstyrrede eller sammenhængende landskaber. Og der tages hensyn til beskyttede arter og deres levesteder.

Kommunen bør samtidig prioritere mulighederne for solcelleanlæg på tage, parkeringsarealer og allerede påvirkede arealer, hvor det er hensigtsmæssigt.

Klimahensyn skal indarbejdes i lokalplaner og kommunale beslutninger

Klima-, natur- og miljøhensyn bør indarbejdes mere systematisk og ufravigeligt i kommuneplanlægning, lokalplaner og kommunale anlægsprojekter.

Det bør blandt andet indebære, at mulighederne for at bevare eksisterende bygninger og genanvende byggematerialer undersøges, før der træffes beslutning om nybyggeri.

Der bør desuden stilles tydeligere krav til grønne områder og bevaring af eksisterende store træer, alléer og grønne strukturer.

Kommunen skal gå foran med grønne indkøb og udbud

Sorø Kommune har som stor indkøber og bygherre mulighed for at påvirke virksomheder og leverandører i en mere bæredygtig retning.

Der bør fastsættes en tidsplan for, hvornår relevante krav indarbejdes i kommunens udbudspolitik, og hvordan der følges op på leverandørernes efterlevelse.

Kommunen bør samtidig undersøge mulighederne for at stille krav om længere produktlevetid, genbrug, materialeforbrug og dokumentation af klimaaftryk.

Samlet

Samlet er det en ambitiøs plan med mange gode initiativer.

En klimaplan skal imidlertid ikke blot vise, hvor vi gerne vil hen. Den skal også vise, hvordan vi kommer derhen – og hvad vi gør, hvis vi ikke er på rette vej.

Niels Hilker

Formand for DN Sorø

18. oktober 2026.